

**ZWIĄZEK
PRODUCENTÓW
CUKRU W POLSCE**

Związek Producentów Cukru w Polsce
Pl. Dąbrowskiego 1
00-057 Warszawa
Tel. (22) 333 72 31
Fax: (22) 333 72 34
e-mail: biuro@cukier.org.pl

KRAJOWY ZWIĄZEK PLANTATORÓW BURAKA CUKROWEGO
00-336 WARSZAWA, ul. Kopernika 34, tel. 22 826 41 04, fax. 22 827 74 21
NIP: 525-15-75-350 kzpbcc@kzpbcc.com.pl www.kzpbcc.com.pl

**Stanowisko Związku Producentów Cukru w Polsce i Krajowego Związku
Plantatorów Buraka Cukrowego
w sprawie rozporządzeń wykonawczych poszerzających zakaz stosowania
neonikotynoidów do upraw niekwitnących**

Związek Producentów Cukru w Polsce oraz Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego apelują o odrzucenie proponowanego przez Komisję Europejską rozszerzenia obecnego częściowego zakazu stosowania neonikotynoidów do upraw niekwitnących takich jak np. burak cukrowy. Wyżej wymieniona propozycja jest nieuzasadniona, oparta na niepełnych dowodach naukowych i wyprzedza ocenę ryzyka Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przewidywaną na jesień 2017 r.

Neonikotynoidy to obecnie najlepsze środki ochrony buraka cukrowego na wczesnym etapie wzrostu przed najbardziej szkodliwymi owadami, zwłaszcza mszycami, które przenoszą wirus żółtaczk buraka, o jednoczesnym najmniejszym wpływie na środowisko.

1. Ryzyko dla owadów zapylających związane ze stosowaniem neonikotynoidów w uprawie buraków cukrowych jest bardzo niskie

- a) Według EFSA, w przypadku buraka cukrowego sama uprawa nie wiąże się z żadnym znaczącym ryzykiem, ponieważ jest to roślina niekwitnąca, która nie jest atrakcyjna dla owadów zapylających. Podobnie ryzyko związane z gutacją (krople soków roślinnych) oraz kwitnącymi chwastami również zostało uznane za bardzo niskie¹.
- b) W odniesieniu do pozostałości w glebie, wykazano, że tiametoksam osiągnie stężenia na poziomie poniżej 10% wartości maksymalnej w ciągu roku od aplikacji i nie będzie się akumulował w glebie po wielokrotnym stosowaniu². Według przemysłu środków ochrony roślin, buraki cukrowe zaprawiane klotianidyną lub imidaklopydem nie stwarzają ryzyka dla pszczół wynikającego z narażenia na pozostałości w kolejnych uprawach³.
- c) W przypadku pyłu, ilość unoszącego się pyłu w istotnym stopniu zależy od techniki siewu oraz metody aplikacji insektycydów. W większości krajów europejskich przy

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4607> ; <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4606>

² Hilton et al, 2015: The degradation rate of thiamethoxam in European field studies:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/ps.4024/full>

³ Garside, G.M, 2017: Bayer AG: Statement: Residues of imidacloprid and clothianidin in pollen and nectar of succeeding crops relevance to Sugar beet. Document no. : EnSa-17-0237

uprawie buraka cukrowego stosuje się mechaniczne siewniki, co zmniejsza ryzyko emisji pyłu i depozycji na powierzchni ziemi podczas siewu⁴. W przypadku buraka ryzyko związane z pyłem jest niższe również dlatego, że insektycyd jest stosowany pod powłoką ochronną w otoczce pokrywającej nasienie, co znacząco zmniejsza ilość stosowanego środka i jest bezpieczniejsze od aplikacji na większość innych upraw⁵.

2. Alternatywne insektycydy byłyby bardziej szkodliwe dla środowiska i pszczół

- a) Wobec braku neonikotynoidów, ani obecnie, ani w przewidywaniach nie ma żadnych odpornych odmian buraka cukrowego, które mogłyby przejąć funkcję tych środków ochrony roślin. Rolnicy byłiby więc zupełnie zdani na alternatywne insektycydy.
- b) W przypadku alternatywnych środków owadobójczych, takich jak pyretroidy i karbaminiany, trzeba by opryskiwać uprawy kilka razy w ciągu sezonu uprawowego. Znacznie zwiększyłoby to ilość stosowanego środka oraz podniosłoby ryzyko dla owadów zapylających i organizmów niedocelowych w stosunku do poziomu wynikającego ze stosowania neonikotynoidów w zaprawach nasiennych.
- c) Wielokrotne, nieoptymalne stosowanie pyretroidów i/lub karbaminianów doprowadziłoby również do wytworzenia przez szkodniki będące celem działania tych środków zwiększonej odporności⁶ (głównie mszyc⁷ na burakach cukrowych przenoszących szkodliwą chorobę zwaną żółtaczką buraka). Jeszcze bardziej obniżyłoby to skuteczność zabiegów, stwarzając konieczność zwiększania stosowanej ilości insektycydów, co szkodziłoby środowisku i bioróżnorodności.

3. Proponowany zakaz spowodowałby obniżenie plonu buraka cukrowego oraz produktywności

- a) Neonikotynoidy są niezwykle skuteczne w ochronie przed mszycami będącymi wektorem szkodliwej choroby wirusowej – żółtaczki buraka. Jest to szczególnie istotne, ponieważ na plantacji nie ma korelacji między ilością występujących mszyc a porażeniem wirusem żółtaczki⁷. Neonikotynoidy chronią siewki buraka, zanim pojawią się mszyce, co czyni je niezbędnymi.
- b) Bez neonikotynoidów występowanie choroby zwiększyłoby się, powodując znaczne obniżenie plonu buraka⁶, a to naruszyłoby wydajność sektora i podwyższyło koszty.
- c) Z roku na rok wyżej wymieniona choroba wykazuje także bardzo dużą zmienność^{6, 7}. Proponowany zakaz w nieprzewidywany sposób zagrażałby więc dostawom żywności i bezpieczeństwu żywnościowemu, nie pozostawiając przemysłowi możliwości dostosowania się ani skutecznego zarządzania w tym zakresie.

4. Proponowany zakaz miałby negatywne konsekwencje dla długoterminowych planów sektora – gospodarczych oraz tych w zakresie zrównoważonego rozwoju

- a) Sektor cukru buraczanego UE przygotowuje się do jednej z największych zmian w swojej historii: całkowitej deregulacji i zniesienia kwot produkcji od 1 października 2017 r. Utrata konkurencyjności związana z proponowanym zakazem nastąpiłaby

⁴ Hauer et al, 2016: Neonicotinoids in sugar beet cultivation in Central and Northern Europe: Efficacy and environmental impact of neonicotinoid seed treatments and alternative measures.

⁵ Nuyttens et al, 2012: Pesticide-laden dust emission and drift from treated seeds during seed drilling: a review: http://pure.ilvo.vlaanderen.be/portal/files/1160548/2013_Nuyttens_Lit_review_dust_drift_PMS.pdf

⁶ Hauer et al, 2016: Neonicotinoids in sugar beet cultivation in Central and Northern Europe: Efficacy and environmental impact of neonicotinoid seed treatments and alternative measures.

⁷ ITB, 2015: Technical arguments regarding the use of neonicotinoid-based seed treatments in the cultivation of sugar beet.

więc dokładnie w okresie, gdy sektor jest najbardziej wrażliwy, przygotowując na to wyzwanie.

- b) Dostosowując się do nadchodzących zmian, unijny sektor cukru buraczanego ciężko pracuje nad zwiększeniem konkurencyjności, dbając jednocześnie o najwyższe standardy środowiskowe i operacyjne na świecie. Wprowadzenie zakazu stosowania neonikotynoidów podważyłoby te wysiłki, czyniąc buraka cukrowego mniej atrakcyjną uprawą w płodozmianie i narażając tym samym na szwank zrównoważoną branżę⁸ wnoszącą pozytywny wkład do sektora rolno-spożywczego oraz rozwoju biogospodarki UE⁹.
- c) Proponowany zakaz stworzyłby również nierówne szanse w handlu UE z państwami trzecimi, ponieważ takie pestycydy jak neonikotynoidy będą dalej stosowane bez ograniczeń poza Europą.

Związek Producentów Cukru w Polsce
Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
Warszawa, 20 kwietnia 2017 r.

⁸ <http://www.sustainablesugar.eu/about/>

⁹ <http://bioeconomyalliance.eu/about-euba-bioeconomyalliance>